

ГРОМАДЯНСЬКЕ ТА ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ

Г.О. Кравченко

Україна, Запоріжжя, ЗОШ №103

Шкільна освіта передбачає не лише здобуття необхідних для подальшого життя знань, але і формування тих особових якостей і навичок, без яких неможливий сьогоднішній соціум. Для формування особи дуже важливо з самого початку навчання закласти культурний, громадянський і правовий фундамент. Але не варто сприймати заняття по громадянсько-патріотичному вихованню однобоко, лише як примусове насадження державних цінностей. У далеке минуле відійшли добровільно-примусові марші, мітинги і суботники. Сьогодні громадянсько-патріотичне виховання в школі — це розкриття потенціалу кожного конкретного учня, виховання особи шляхом розвитку розумових і соціальних навичок, прищеплення інтересу до знань і особового зростання. Серед пріоритетів цивільного виховання учнів також можна відзначити і виховання дітей на основних принципах здорового способу життя шляхом не лише пропаганди, але і фізичного розвитку. Патріотичне виховання молоді зовсім не має на увазі нав'язування інтересів певної політичної сили. Перш за все, патріотизм – це пошана до своєї держави і себе, як її громадянина. Розуміння того, що людина є частиною своєї Батьківщини, робить неможливим для нього негідні вчинки, як у відношенні країни, так і відносно, власне, соціуму. Сьогодні можна відзначити, що рівень патріотизму серед молоді знаходиться на критично низькому рівні. Серед можливих причин, за результатами спостережень психологів і соціологічних опитів, перше місце займає відсутність ідеї патріотизму, як такої. На другому місці знаходиться висміювання людей, що займають активну громадянську позицію не лише друзями, але і близькими, у тому числі, і членами сім'ї.

Виробленню усвідомленого відношення до держави може сприяти використання нових технологій, що дозволяють дістати доступ до будь-якої інформації. Метою стає не лише виробити громадянську позицію, вказуючи на роль самореалізації в житті будь-якої людини, але також і можливості відповідати за свої слова і вчинки в повній мірі.

Патріотизм не може формуватися без пошани до своєї батьківщини, її історичного минулого і гордості за традиції, культурні цінності і морально-етичні норми що

склалися протягом утворення нації [2, с.115]. Якась міра ідеалізму не може не бути при цьому присутньою. Безумовно, важлива саме виховна частина, за допомогою якої людина може вникнути в мотиви своїх вчинків, прагнень, розібрати по складових своє відношення до того або іншого предмету, встановити пріоритети і цілі на майбутнє.

Так робота шкільного музею школі №103, позакласна робота щодо вивчення історії Запорізького краю в школі є одним з джерел збагачення знаннями своєї малої батьківщини, виховання любові до неї і формування громадянських понять і навиків. Вона розкриває зв'язки рідного краю з Батьківщиною, допомагає з'ясувати нерозривну єдність історії нашого міста з життям нашої країни, відчутти причетність до неї кожного школяра. Позакласна робота краєзнавчого характеру грає істотну роль у формуванні патріотизму молодого покоління в ідейно-політичному вихованні учнів. Та й сама обстановка в шкільному музеї, його багаточисленні експонати мають самі по собі виховну дію на учнів.

Компетентну особу може сформувати активна освітня діяльність, в ході якої застосовуються матеріали, форми і прийоми, що дозволяють підвищити рівень знань і навиків. Поняття про патріотизм не може розглядатися з відривом від духовності і моральності. Для цього необхідно виховувати в підростаючому поколінні поняття про моральні і етичні цінності, ідеали.

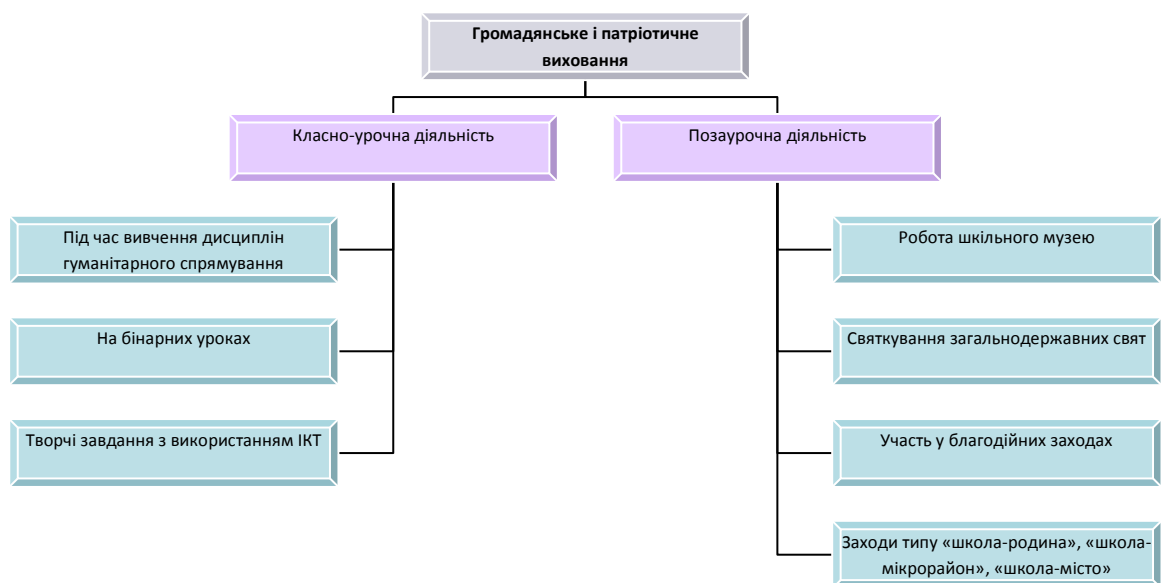
Точно також і мистецтво, сходячи до знання коріння і епосу повинно послужити розвитку культурно-патріотичних ідеалів. Кожному народові важливо знати про походження тих або інших традицій і обрядів, як про частину історико-культурної спадщини, залишеної предками і про те, який вплив вони мають на сьогодення. Важливо вводити методики громадянсько-патріотичного виховання для школярів залежно від їх віку і можливостей сприйняття.

У придбанні творчих навиків, активізації творчих здібностей школярів – дорога вчення, яка веде до розвитку пізнавальних сил, естетичного сприйняття дійсності, розвиває художній кругозір. Основна мета шкільних занять – навчити передавати свої думки, відчуття, настрої, переживання, відчуття, враження, тобто проявляти особові якості.

Особливі можливості в розвитку художньо-образного бачення предметів і явищ дійсності, формуванні уяви, фантазії, творчій індивідуальності учнів містять творчі завдання і декоративно-прикладна робота [1, с.18]. Такі види завдань школярі отримують як на робочих уроках, так і на залікових. Також у школі був проведений

спільний урок з вчителем фізики по темі «Квантова фізика» і здійснений проект «Фізики і лірики», які продемонстрували нерозривний зв'язок пізнавального процесу і перенесення знань предметів естетичного циклу в інші сфери учбової діяльності. Така робота сприяє формуванню естетичного смаку, стимулює до пошуку знань, ушляхетнює смак.

Ефективність патріотичного виховання в позакласній діяльності в значній мірі залежить від спрямованості виховного процесу, форм і методів його організації. Серед методів і форм патріотичного виховання пріоритетна роль належить активним методам, заснованим на демократичному стилі взаємодії, направлені на самостійний пошук істини і сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи і творчості.

Література

1. Левин И.Л. Формирование творческой личности школьника на основе развития художественных интересов в классах с углубленным изучением изобразительного искусства.— Нижний Новгород, 2003, — 247 с.
2. Стефанюк С.К. Українська етнопсихологія: азбука козацького життя. — Х, ХНПУ ім. Г.Сковороди, 2003. — 253 с.